

u našem slučaju nije vjerojatno." (Str. 55.)

Tada se nije tako poznavala naša tvorba riječi, ali je A. Mayer ipak došao do dobroga zaključka. Tome u prilog ide i češka riječ *záhřeb*.

Pročitavši to, odustao sam prije četiri-pet godina da napišem namjeravani članak, ali me sada ponovno pokretanje toga pitanja potaklo da iznesem ovo mišljenje koje je svakako vjerojatnije, a iz meni nepoznatih razloga ostalo je zaboravljeno. Ne uzima ga u obzir ni P. Skok, ni P. Šimunović, a ne spominje ga ni T. Heres.

Da zaključim: gotovo je sasvim sigurno da je ime Zagreb izvedenica od glagola *zagrepsti*, najvjerojatnije znači 'opkop', ali je veoma vjerojatno da pravi postanak nikada nećemo saznati. Jer precizan postanak imena Zagreb zastrt je tamnim velom pradavne prošlosti.

Stjepan Babić

SAMOPOSLUŽIVAONICA

Što je o toj riječi i drugim mogućnostima (samoslužnica, samoposlužnica) trebalo reći, suradnici Jezika, D. Alerić i M.

Šimundić, i uredništvo rekli su u XIX. i XX. godištu. No ovdje je dobro spomenuti da lingvisti nisu zakasnili s prijedlogom desetak godina, kako je u tim člancima tvrđeno, nego samo malo jer je riječ samoposluživaonica upotrijebljena tri godine poslije otvaranja prve takve trgovine – prva je otvorena 17. prosinca 1956. u Ivancu s natpisom samoposluživanje. Upotrijebio ju je kolega Bulczú László u Našim temama 1959. godine: „Po tome dobrom načelu, načelu samoupravljanja, niču i suvremene prodavaonice i menze samoposluživaonice.” (Br. 6, str. 129.)

Nakon članka u Jeziku samoposluživaonica se nekoliko puta pojavila u novinama (imam zabilježeno po jedanput u Vjesniku u srijedu i Vjesniku 1973. i Vjesniku 1983.), ali kao što znamo, u širu upotrebu nije ušla. I kad je sada spominjem, ne činim to samo da iznesem jedan zanimljiv podatak, nego da opet upozorim na tu riječ jer nam iskustvo pokazuje da za dobra rješenja nikad nije kasno. Ako naša samoposluživanja i ne postanu samoposluživaonice, ipak je važno da onaj koji u ovoj pojedinosti želi njegovati svoj izraz i izabrati bolje zna kako to može učiniti.

S. B.

V I J E S T I

JEDAN UREDNIK MANJE

Božidar Finka nije više urednik Jezika. Zahvalio se na uredništvu jer smatra da se mora početi rasterećivati obilja obaveza koje ima jer

- predstojnik je Zavoda za jezik IFF i predsjednik Poslovnog odbora Instituta za filologiju i folkloristiku (IFF)
- predsjednik je Odbora za dijalektologiju JAZU

– organizacijski je tajnik Međuakademjskog odbora za dijalektološke atlase (MODA)

član je:

- Odbora za leksikografiju JAZU
- Odbora za onomastiku JAZU
- Komisije MODA za Hrvatskosrpski dijalektološki atlas
- Komisije MODA za Općeslavenski lingvistički atlas (OLA)

- Komisije MODA za Europski lingvistički atlas
- Međunarodne radne grupe OLA
- uredništva Filologije
- uredništva Rasprava Zavoda za jezik
- uredništva Hrvatskoga dijalektološkog zbornika
- urednik je Rječnika hrvatskog književnog kajkavskog jezika
- radi na Gradišćansko-hrvatskom rječniku
- i član je uredništva
- radi na dijalektološkim istraživanjima.

Ima i drugih stručnih i društvenih obaveza. Osnovno područje u njegovu znanstvenom zanimanju i djelovanju dijalektološka su istraživanja pa svoj znanstveni i stručni rad želi zaokružiti monografijom o čakavskom narječju.

Zbog obilja poslova već je nekoliko puta posljednjih godina predlagao da napusti uredništvo, ali su prilike bile takve da bi se njegov odlazak mogao krivo protumačiti pa smo ga molili da ostane još neko vrijeme. I on je ostajao jer se nije bojao teškoća, podmetao je leđa pod najveće stručne terete i nosio ih je ustrajno jer je znao da se cilju ići mora. Sad kad je najteže iza nas, nadamo se zajedno s njim da je tako, sad nas ostavlja da se mirnije može posvetiti poslovima koje je naumio završiti. Uredništvo žali što nas napušta kolega s kojim je bilo ugodno raditi jer mu je osjećaj dužnosti govorio da se ne smije izmicati, da mora i na području jezične kulture dati svoj dio.

Vezan je za Jezik od samoga njegova početka. Svoje je prve stručne članke objavio upravo u Jeziku daleke 1954. godine, u II. godištu, kad je Jezik bio tek u povojima, i otada se sporadično javljao, a od X. godišta ubrzo postaje jednim od najplodnijih suradnika te je razumljivo što je postao urednikom kad je drugi naraštaj počeo

smjenjivati prvake. Urednik je od 1. broja XIV. godišta, od rujna 1966., dakle punih četrdeset godina. Hvala je malo što mu možemo reći, ali on će sigurno time biti zadovoljan. A nama ne preostaje drugo nego da s razumijevanjem primimo njegovu odluku i zaželimo mu uspjeh u budućim poslovima. Među njima će biti i suradnja u Jeziku, jer on, sigurni smo, ne može Jezik napustiti potpuno. A ni mi ga se ne odričemo laka srca. Želimo da i dalje bude među nama, da i dalje pridonosi uredničkoj usmjerenosti Jezika pa ćemo predložiti HFD da ga delegira u Savjet našega časopisa.

Uredništvo

ISPRAVAK

U članku B. Finke *Naglasak riječi dukala*, objavljenom u 4. broju prošloga godišta na 121. strani potkralo se nekoliko tiskarskih pogrešaka. Na deset mjesta izostali su znakovi za naglaske i dužine pa je članak i akcentolozima teško razumljiv. Pogrešne rečenice u originalu glase:

U Zadru se ta riječ obično govori u liku dukāla, s dugim a (=ā). To jedni govornici naglašavaju dukāla (dakle dijalekatski, s dugosilaznim naglaskom u središnjem slogu), drugi dukāla (s dugouzlaznim naglaskom). Naglasni bi se lik dukāla mogao prihvatiti..

Oba su ta izgovora (dukāl m i dukāla ž) bliska „zadarskom“ izgovoru dukāla.

Ispričavamo se autoru i čitateljima zbog ovoga propusta.

S. B.